

Afgørelser – Reg. nr.: 04226.00

Fredningen vedrører: Tinglev Sø og Mose

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

13-12-1966

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t

af

fredningsprotokollen for Tønder amtsrådsreds.

-o-o-o-o-o-o-o-

År 1966 den 13. december kl. 10.00 afholdt mødet, hvis medlemmer under nærværende sag består af dommerfuldmægtig E. Oppermann, Tønder, som suppleant for formanden i dennes fravær, gårdejer Niels Lund, Vester Gammelby pr. Højer, som amtsrådsvalgt medlem, og tømmerhandler Jens Jessen, Tinglev, som sognevalgt medlem for Tinglev kommune samt gårdejer Jacob Mørk, Kliplev mark, som sognevalgt medlem for Kliplev kommune, jfr. Kulturministeriets skrivelse af 7. december 1966, ^{møde på Tinglevhus,} hvor da foretoges:

Fredningssag nr. 48/66

Sag angående fredning af
Tinglev sø og mose.

Der fremlægges:

- 1) Begæring af 20. oktober 1966 fra Danmarks Naturfredningsforening med deri ommeldte bilag a - e.
- 2) Ekstraktudskrift af parcelbogen over del af Bjerndrup, Kliplev sogn,
- 3) artikel- og navnebetegnelse for dele af Tinglev og Stoltelund ejerlav,
- 4) kort med angivne arealstørrelser,
- 5) postkvitteringsliste,
- 6) omslag med tingbogsattester, idet bemærkes, at sandtlige tingbogsattester endnu ikke foreligger,

- 7) eksemplar af Statstidende med flere, hvori fredningssagen har været bekendtgjort (opløbet),
- 8) omslag med fotokopier af ældre korrespondance mellem Statens Jordlovsudvalg og Naturfredningsrådet,
- 9) fotokopier af ældre korrespondance mellem Statens Landvindingsudvalg og Naturfredningsnævnet,
- 10) skrivelse af 19. november 1966 fra Statens Jordlovsudvalg, Tønder, til nævnet,
- 11) skrivelse af 26. november 1966 fra Statens Jordlovsudvalg, København, til nævnet,
- 12) eksemplar af Statstidende med flere, hvori indkaldelse er sket (opløbet),
- 13) skrivelse af 30. november 1966 fra Naturfredningsrådet til nævnet,
- 14) protestskrivelse af 30. november 1966 fra lodsejerudvalget i "Tinglev sø",
- 15) skrivelse af 28. november 1966 fra Statens Jordlovsudvalg Tønder, til nævnet, med deri ommeldte bilag (15a) " historisk redegørelse ",
- 16) skrivelse af 30. november 1966 fra Det Danske Hedeselskab til nævnet med deri ommeldte bilag (16a) erklæring fra entreprenør J. Straarup,
- 17) henvisningsskrivelse af 7. december 1966 fra Ministeriet for Kulturelle anliggender til nævnet,
- 18) skrivelse af 6. december 1966 fra Naturfredningsrådet til nævnet,
- 19) fotokopi af oversigt fra Statens Landvindingsudvalg.

Formanden bemærker, at lodsejere og panthavere var været indvarslet ved indkaldelse i Statstidende med flere aviser. Derhos er skriftlig meddelelse om mødet sendt til:

Tønder Amtsråd, Tønder Amts Vandløbsvæsen, Tinglev Kommune, Kliplev Kommune, Naturfredningsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Åbenrå Amtsråd, Fredningsplanudvalget, Åbenrå, Statens Jordlovsudvalg i København og Tønder, Amtslandinspektøren, Tønder, Hedeselskabet, Åbenrå, Nationalmuseet, Kulturministeriet, Jordfordelingssekretariatet, København, Naturfredningsnævnet for Åbenrå amtsrådsreds, samt formanden for lodsejerudvalget i " Tinglev sø ".

Nævnet foretog besigtigelse.

Mødt er:

for Danmarks Naturfredningsforening, advokat Hans Ebbesen, København,

for Nationalmuseet, fru Kirsten Høgsbro, København,

for Ornitologisk forening, læge Lorenz Ferdinand, Skovlunde,

for Naturfredningsrådet er der ikke givet møde,

for Tønder Amtsråd, ingeniør Carlo Petersen,

for Tønder Amts Vandløbsvæsen, ingeniør Knudsen,

for Åbenrå Amtsråd, ingeniør Busch,

for Tinglev kommune, gårdejer N.P. Hansen,

for Kliplev kommune, sognerådsformand Dimer,

for Vildtbiologisk station, magister Anders Holm Joensen, Rønne,

for Fredningsplanudvalget, landinspektør H.P. Jørgensen,

for Hedeselskabet i Åbenrå, ingeniør Busch,

for Landvindingsudvalget, direktør Heick, Viborg, og C. Jacobsen, København,

for landbrugsministeriet, fuldmægtig S. Lorenzen, København,

for Statens Jordlovsudvalg som lodsejer møder ingeniør Th. Westh, Tønder,

for Slogs herreds landboforening, gårdejer Niels Overgård, Bøgvad.

Følgende lodsejere er mødt:

gårdejer Carl Hansen, Tinglev mark,
landmand Jacob Kærjård, Tinglev mark,
gårdejer Broder Kærn, Gårdeby mark,
for gårdejer Lüth Petersen, Tinglev, møder pensionist Broder
Petersen, Tinglev,
gårdejer Jens L. Petersen, Tinglev,
gårdejer Johs. Lausten, Tinglev mark,
landmand P. Jacobsen, Bajstrup,
gårdejer Markus Dem, Tinglev,
forpagter Mathias Carstensen, Tinglev,
gårdejer Theodor Petersen, Lautrup,
gårdejerske Ingeburg Hartung, Tinglev,
gårdejer Daniel Danielsen, Tinglev mark,
gårdejer Martin Paulsen, Broderup,
gårdejer Lene Laustsen, Tinglev mark,
landmand Peter Beck, Gårdeby.
gårdejer Jens Christensen, Tinglev,
landmand Peter Andersen, Gårdeby,
landmand Andreas Jacobsen, Tinglev,
gårdejer Chr. H. Petersen, Tinglev,
gårdejer N.P. Hansen, Tinglev,
gårdejer Knud L. Petersen, Gærrebæk.
landmand Hans Johansen, Almstrup,
gårdejer Chr. Hey, Almstrup,
landmand Thorvald Hansen, Gårdeby,
gårdejer Lorenz Johansen, Bjerndrup,
gårdejer Løkke Fink, Visgård,
landmand Tønge Dimer, Bjerndrup,
gårdejer Jens F. Hey, Bjerndrup mark,

gårdejer Lars Christensen, Tinglev,
gårdejer Adolf Thomsen, Gårdeby,
gårdejer Poul Jessen, Almstrup,
gårdejer Andreas Hansen, Kravlund,
smed Chr. Christensen, Tinglev,
gårdejer Johan Schrøder, Bjerndrup mark,
landmand Jørgen Carstensen, Kravlund.

Advokat Ebbesen redegjorde for baggrunden for sagens rejsning, og nedlagde påstand i overensstemmelse med begæringen, bilag 1.

Doktor Ferdinand redegjorde for de ornitologiske synspunkter.

Fru Høgsbro redegjorde for Nationalmuseets interesser.

Magister A.H. Joensen redegjorde for Vigtbiologisk stations synspunkter.

På landbrugsministeriets vegne redegjorde fuldmægtig Lorenzen for afvandingens forhistorie og påstod i denne forbindelse sagen nægtet fremme.

Ingeniør Th. Westh fremlægger:

2o) skriftlig påstand af 13. december 1966

og nedlægger mundtlig påstand i overensstemmelse med den skriftlige påstand.

Direktør Heick henholder sig på Landvindingsudvalgets vegne til den af fuldmægtig Lorenzen på Landbrugsministeriets vegne nedlagte påstand.

Hr. Chr. H. Petersen på lodsejernes vegne påstår fredningen nægtet fremme.

Hr. Niels Overgård for Slogs herreds landboforening påstår sagen nægtet fremme.

Konsulent Nissen for Slogs herreds landboforening påstår sagen nægtet fremme.

For Tønder Amtsråd udtaler ingeniør C. Petersen, at dette amtsråd ikke kan anbefale fredningen.

Ingeniør Busch, Åbenrå, oplyser på Amtsrådets vegne, at han ingen bemyndigelse har til at udtale sig, men han tiltræder på Hedelselskabets vegne ingeniør Wesths ^{påstand.} forklaring.

For Tinglev kommune, hr. N.P. Hansen, der modsætter sig fredningen og anbefaler afvandingen.

For Kliplev kommune, sognerådsformand Dimer, der udtaler sig imod den nedlagte fredningspåstand.

Efter forhandling indgås sålydende forlig:

De vilkår, i skrivelse af 14. oktober 1961 fra professor Spørck vedrørende afvanding af Tinglev Nørresø, skal være gældende også for Tinglev Søndersø, idet hovedafløbet her skal følge vestre randkanal og ikke midterkanalen.

Anvendelse og udnyttelse ^{af} og de to søarealer aftales nærmere mellem Danmarks Naturfredningsforening og Statens Jordlovsudvalg ~~med appel~~ til Naturfredningsnævnet for Tønder Amtsrådsreds, hvis afgørelse kan indbringes for Overfredningsnævnet som sidste og endelige instans.

Jordlovsudvalget søger at samle det størst mulige moseareal i området vest for vestre randkanal, øst for det vestlige skel af art. nr. 65 og syd for den øst - vestgående mosevej og forpligter sig til at lade dette areal forblive i sin nuværende tilstand.

Under disse forudsætninger frafalder Danmarks Naturfredningsforening den rejste fredningssag.

Ovenstående forlig indgås for så vidt angår Danmarks Naturfredningsforening under forudsætning af foreningens forretningsudvalgs godkendelse og for så vidt angår Statens Jordlovsudvalg under forudsætning af dets godkendelse.

Det henstilles meget kraftigt fra Dansk Ornitologisk For-
enings side, at arbejdet med afvandingen foregår udenfor yngle-
tiden, det vil sige i perioden 1. april - 1. juli, samt at ar-
bejdet med maskinel oprensning også undlades i denne periode.

Nationalmuseet henstiller til Landvindingsudvalget, at op-
fordre lodsejerne til at give meddelelse til Nationalmuseet, så-
fremt disse støder på rester (pæle) af Olmersdiget. ^{så-}

For Statens Jordlovsudvalg ,

Hans H. Sune Ebbesen.

Thork. Claudi Westh.

For lodsejerudvalget

Christian H. Petersen.

Nævnet tiltræder ovenstående forlig.

N.N. Lund.

J. Jessen.

Jacob Mørk.

E. Oppermann

fm.

Sagen udsat.

Mødet hævet.

E. Oppermann

fm.

som suppleant for formanden.

-o-o-o-o-o-o-o-

År 1966 den 15. december kl. 10 foretog dommerfuldmægtig E.
Oppermann, der i denne sag fungerer som suppleant for formanden:
Fredningssag nr. 48/66 - fortsat -

Der fremlægges:

- 21) Ekstraktudskrift af nævnets møde den 12. ds. påtegnet til-
trædelseserklæring fra Statens Jordlovsudvalg.
- 21a) Kort med grænsen for det af forliget omfattende område.
- 22) Erklæring fra Danmarks Naturfredningsforening indeholdende
tiltrædelse af forliget.

Formanden bemærker, at sagen herefter kan betragtes som sluttet som forligt.

Formanden vil foranledige meddelelse om forliget indrykket i Statstidende.

Således passeret.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

E. Oppermann
fm.

som suppleant for formanden.

/iv

Indstillingens rigtighed bekræftes

FREDNINGSNÆVNET

for

Tønder amts Adkreds

ad. es. e:

Dommerkontoret i Tønder, den 15 DEC 1966

Fogh.

formand.